

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Det Kongelige Helse- og Omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200405135	Dok.nr.: 99
Arkivkode: 520	Journ.dato: 040405
Avd.: KTA-STE	Saksbeh.: KOH
U.off.:	

Deres ref.: Deres dato: Vår ref.: Saksbehandler: Dato:
30.11.2004 2004/31017 FM-S Bjørn Hennum 30.03.2005

HØRING - NOU 2004:18 HELHET OG PLAN I SOSIAL OG HELSETJENESTENE

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har mottatt ovennevnte til høring. Helsetilsynet i Oslo og Akershus avgir egen høringsuttalelse i saken.

Fylkesmannen finner det positivt at utvalgets mandat resulterer i forslag om felles lovgivning, med samordning av kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Fylkesmannen støtter således det tredje alternativet som utvalget har skissert med en felles harmonisert kommunal sosial- og helsetjenestelov.

Felles lov vil ha særlig stor betydning for tjenestemottakere med sammensatte behov og som vil ha krav på tjenester etter begge de nåværende lovene. Utvalgets forslag bør kunne utløse større ansvar og vilje til samarbeid mellom ulike fagområder til beste for tjenestemottaker. Fylkesmannen sier seg enig i krav om minstestandarder for å sikre nødvendige ressurser.

Utvalget understreker at det er en utfordring å unngå at loven blir for stor og uoversiktlig. Fylkesmannen synes ikke at utvalget ubetinget har lyktes med dette i det lovforslaget som foreligger, og konsekvensene av enkelte paragrafer vil kunne skape usikkerhet hos brukere og utøvere. Det vises her bl.a. til merknader knyttet til enkelte av lovparagrafene.

Fylkesmannen støtter vurderingen av at samlet vedtak vil kunne være et viktig verktøy for å koordinere tjenestene og gi en helhetlig oversikt over tjenestetilbudene, samt gjøre saksbehandlingen og klagebehandlingen ryddigere. Muligheten til å kreve samlet vedtak sikrer tjenestemottaker eller pårørende en mulighet til å få en samlet oversikt over de tilbudene som gis og eventuelt manglende tiltak.

Bruken av individuell plan vil få langt større betydning på bakgrunn av lovforslaget. Fylkesmannen støtter at kommunen får en plikt på eget initiativ til å utarbeide individuell plan for de som fyller vilkårene, og at kommunen plikter å utpeke en planansvarlig.

Fylkesmannen støtter flertallets forslag om at klagemyndigheten skal kunne prøve alle sider av vedtaket. Det anses som viktig at denne målgruppen ikke får et svakere rettsvern enn ved andre typer klagesaker. Forvaltningslovens regler bør derfor gjelde fullt ut.

Utvidet krav om journalføring og dokumentasjon også for sosialtjenesten bidrar til bedre kartleggig av behov og bedre kommunikasjon mellom hjelpeinstansene. Krav til dokumentasjon vil også kunne sikre bedre internkontroll og ha stor betydning for det tilsyn som fylkesmennene er pålagt.

Fylkesmannen finner det positivt at utvalgets forslag bestreber seg på å samordne og forenkle reglene om taushetsplikt, slik at taushetspliktreglene ikke bidrar til å vanskeliggjøre samordning og samhandling mellom ulike tjenesteområder. Det er naturlig i denne sammenheng å understreke "need to know-prinsippet".

Kommentarer til enkelte lovbestemmelser:

§ 2-2 nr. 1

I bestemmelsens første setning videreføres gjeldende hovedregel om oppholdskommunens ansvar. Utvalget foreslår at eventuelle unntak gis i form av forskrift. Fylkesmannen har i utgangspunktet ingen kommentarer til dette, men vil bemerke at utvalget i merknader til bestemmelsen har uttalt at andre setning i § 2-2 nr. 1 erstatter refusjonsregelen i Sosialtjenesteloven § 10-1. Gjeldende og eneste unntak fra bestemmelsen om oppholdskommunens ansvar i § 10-1 annet ledd første punktum er ikke berørt. Fylkesmannen finner det derfor noe uklart om utvalget har ment at det bare er refusjonsregelen i § 10-1 annet ledd siste punktum som skal erstattes med forskrift, eller om forskriften også skal erstatte gjeldende unntaksbestemmelsen i § 10-1 annet ledd første punktum.

§§ 3-1 nr. 1 e og 2-3 nr. 1 e (vi)

Bestemmelsene er en videreføring av hhv. Sosialtjenesteloven § 5-1 og § 5-2. Fylkesmannen er enig i at det ikke er nødvendig med en særskilt hjemmel i loven for at kommunen skal kunne gi mer enn det rettslig minimum som fremgår av forslaget § 3-1. Sammenhengen og forholdet mellom gjeldende §§ 5-1 og 5-2, hvor kommunen har plikt til å vurdere om stønad bør gis selv om søkeren ikke har et rettskrav, kommer imidlertid ikke klart fram slik lovforslaget er utformet. Fylkesmannen vil bemerke at lovforslaget på dette området ikke har bidratt til å forenkle regelverket for brukerne, og vil tilrå at forholdet mellom gjeldende §§ 5-1 og 5-2 kommer klarere fram av loven .

§ 4-6 nr. 3

Fylkesmannen slutter seg til forslag om innføring av tidsfrist for kommunen for behandling av klager. Vi legger til grunn at det ikke er ment å kunne gi dispensasjon fra fristen, men at den er absolutt. I motsatt fall må det komme klart fram at dispensasjon kan gis og i hvilke tilfelle. Etter Fylkesmannens syn bør det være differensierte tidsfrister slik at saker som omhandler nødhjelp m.v. klagebehandles på kortere tid enn de øvrige sakene.

Videre vil Fylkesmannen bemerke at innføring av tidsfrister kan medføre at klageinstansen får oversendt flere saker enn tidligere som ikke er tilstrekkelig opplyst. Det er derfor en fare for at antall opphevede vedtak og antall pålegg til kommunen om å foreta nærmere undersøkelse vil øke. Dette kan igjen bidra til at tidsforløpet fra det søkes om en tjeneste og til eventuell klage

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

er endelig avgjort, ikke blir særlig kortere ved innføring av tidsfrist. En eventuell forskyvning i tidsbruk fra kommune til klageinstans vil medføre økt arbeidsbelastning på klageinstansen, behov for tilførsel av ressurser for å forhindre økt saksbehandlingstid hos klageinstansen og samlet sett lengre saksbehandlingstid.

Endelig vil Fylkesmannen be om at det blir vurdert om gjentatte og vedvarende fristoversittelser skal kunne medføre noen form for sanksjoner.

Med hilsen

Hans J. Røsjorde

Bjørn Hennum
seniorrådgiver